

Tammisunnuntain juhla yhdistää sukupolvia Vaasassa

Lukiolainen Emilia Pitkänen Tammisunnuntain juhlassa Vaasassa:

”Maailmaa ei pelasteta pahvipilleillä ja kasvisruokapäivillä. Se pelastetaan isoilla, valtion tasoisilla teoilla.”

Tammikuun viimeisenä sunnuntaina Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f. juhli Tammisunnuntaita sekä 42. toimintavuottaan. Eri järjestöjä edustava maanpuolustusväki osallistui runsaslukuisesti päivän tilaisuuksiin.

Juhlallisuudet alkoivat killan varapuheenjohtajan Pekka Kurvisen sekä museovastaavan Ilkka Virtasen laskiessa seppeleen Kasarmintorin Perinnemuurilla. Tilaisuudessa veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen 20 järjestölippua käsittävä lippulinna järjestäytyi kunnianosoitukseen aikaisempien sukupolvien tekemälle maanpuolustustyölle. Pohjanmaan aluetuomisto oli järjestänyt Porin prikaatin varusmiehistä koostuvan kunnivartion Perinnemuurille.

Maanpuolustustyössä yksilön kokemus ja luottamus omiin taitoihinsa on ensiarvoista

Pääjuhlassa Vaasan kaupungintalolla juhlapuhujana oli puolustusministeri Mikko Savola. Tilaisuudessa palkittiin ansioituneita kiltalaisia sekä killan tukijoita. Monipuolisesta musiikkiohjelmasta vastasi 25 soittajan kokoonpanolla Laivaston soittokunta päällikkökopellimestarinsa musiikkikommentajakapteeni Juha Ketolan johdolla.

Avaussanoissaan Pekka Kurvisen muistutti maanpuolustussuhteen merkityksestä. Hän totesi, että kiltatyössä maanpuolustus suhde rakentuu ja kehittyy yksilön toiminnan sekä sosiaalisten vuorovaikutussuhteiden ohjaamana. Monisuuntainen työ on omiaan lisäämään osaamista ja luottamusta maanpuolustukseen ja sen tehtäviin. Yksilö arvioi osaamistaan tietoineen ja taitoineen. Ko-

Killan hallitus oli päättänyt luovuttaa killan ansiomitalit sotaveteraaneille Yrjö Savola ja Karl-Erik Källström. Savolan poismenon johdosta killan puheenjohtaja Arja Rantanen sekä museovastaava Ilkka Virtanen olivat luovuttaneet mitalit hänen leskelleen sekä pojalleen. Mitalin saivat myös Maanpuolustuskiltojen liiton puheenjohtaja Marko Patrakka, Pohjanmaan aluetuomiston päällikkö everstiluutnantti Pasi Heinua, Vaasan kiltatalon isäntä Hannu Isomötönen sekä mitalit suunnitellut Aimo Nyberg. Patrakalle mitali luovutetaan MPKL:n 60-vuotisjuhlassa Helsingissä ensi huhtikuussa.

kemuksensa ansiosta hän luottaa omiin kykyihinsä, oman joukon kykyyn toimia tehtävänsä mukaisesti sekä Suomen kykyyn puolustautua mahdollisessa sodassa.

Kurvisen mukaan ne kansalaiset, joiden suhde maanpuolustukseen aseellisenä toimintana tai suppeammin varusmies- tai siviilipalveluksena on ongelmallinen, haluavat rakentaa omaa toimijuuttaan valtion ja etenkin sen kansalaisten turvaajina kokonaisturvallisuuden kehyksessä. Ilmiö näkyy myös naisissa, joista osa hakee roolia ja rakentaa omaa toimijuutta maanpuolustuksessa asevelvollisuuden ulkopuolella.

Tammisunnuntai Suomen itsenäisyyden vakiintumiseen pohjana
Juhlapuheessaan puolustusministeri Mikko Savola totesi, että tammisunnuntai oli Suomen historiasa käännekohta. ”Tuosta hetkestä alkoi vapaussota ja tapahtumien ketju, joka johti Suomen itsenäisyyden vahvistumiseen ja vakiintumiseen. Hinta oli kuitenkin raskas. Sota oli verinen ja jätti syvät jäljet nuoreen kansakuntaan.

Puolustusministeri muistutti, että vain kaksi vuosikymmentä vapaussodan jälkeen talvisota yhdisti Suomen kansan, ylivoimaiselta näyttäneitä vihollista vastaan. Suomalaiset kaikista yhteiskunnan eri kerroksista astuivat palvelukseen torjuakseen maahan kohdistuvan oikeudettoman hyökkäyksen.

”Syntyi talvisodan henki, joka on edelleen vahvan maanpuolustustahtomme perusta. Talvisodan henki muistuttaa meitä siitä, mikä merkitys on kansallisella yhtenäisyydellä, erityisesti tällaisina aikoina kuin nyt.” Savola totesi, että viime vuoden helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan on leimannut jokaisen suomalaisen elämää. Hänen mukaansa korkeimman hinnan maksavat kuitenkin ukrainalaiset, joita on saapunut pakolaisina Suomeenkin jo lähes 50 000. Ministeri kiitti kaikkia suomalaisia, jotka ovat monin eri tavoin tukeneet ukrainalaisia. Hän muistutti Suomen tähänastisesta puolustusteollisuuden ja humanitaarisesta avusta sekä painottaen, että maamme tukee Ukrainaa jatkossakin omasta maanpuolustukses-

tamme tinkimättä. ”Niin, me itse emme saa nyt väsyä, emme saa tutua, emmekä saa unohtaa. Ukraina tarvitsee edelleen monenlaista apua. Olemme tässä työssä mukana, koska se on oikein.

”Suomalaisilla ei ole hätää”

Muistamme hyvin, miten saimme talvisodassa erilaista apua länsimailta, etenkin Ruotsista. Tuo kansainvälinen apu jäi meidän tarpeisiimme kuitenkin liian vähäiseksi.”

Kansalaisia puolustusministeri rauhoitti painottamalla, että meillä ei ole hätää.

”Olemme pitäneet omasta puolustuksestamme hyvää huolta aina. Olemme vahvistaneet puolustustamme historiallisen suurilla panostuksilla Puolustusvoimillemme. Täydennämme varastoja, palkkaamme lisää henkilökuntaa, kasvatamme kertausharjoitusten määrää. Vapaaehtoista maanpuolustusta on tuettu, mistä olen erityisen tyytyväinen.”

Savola huomautti, että vaikka tuleva Naton jäsenyys on suomalaisille iso ajattelutavan muutos, kaik-

kea Naton jäsenyys ei suinkaan tule muuttamaan.

”Suomen puolustuksen perusta on jatkossakin oma, vahva kansallinen puolustuksemme. Asevelvollisuus, koulutettu reservi, koko maan puolustaminen ja korkea maanpuolustustahto. Nämä ovat puolustuksemme peruskiviä, joiden varaan turvallinen suomalainen yhteiskunta rakentuu.”

”Suomen puolustus nojaa tänäkin päivänä tavallisten suomalaisten maanpuolustustahtoon. Tuo maanpuolustustahto, se onkin tutkimusten mukaan ei vain Euroopan, vaan koko maailman huippua. Tässä maassa todella asuu kansa, jolla on tahtoa ja kykyä puolustaa omaa maataan.”

Asevelvollisuus on myös oikeus, josta on syytä pitää kiinni

Juhlassa Killan ansiomitalilla palkittu sotaveteraani Karl-Erik Källström kiitti koskettavassa, nöyrässä puheenvuorossaan kaikkien palkittujen saamista huomiosta. Hän muistutti veteraaneihin suhtautumisen muutoksesta vuosikymmenien aikana ja kantoa huolta nykynuorisesta suhtautumisesta maanpuolustukseen.

”Itse olen sotien jälkeen kohdannut aluksi väheksyntää ja myöhemmin jopa kunnioitusta. Asevelvollisuutemme oli meille sodan aikana itsestään selvä oikeus. Ihmettelen, onko asenne muuttunut niin, että vain kolme neljäsosaa aloikaista suorittaa palveluksensa loppuun asti.

Me ikäihmiset teemme voitavamme isänmaan hyväksi. Itse katson, että teen liian vähän enkä ole ansainnut tämän päivän kunnianosoitusta.”

Konfliktien ratkaisemisessa syyllistäminen ei auta

Killan perinteisessä maanpuolustusaiheisessa kirjoituskilpailussa palkittiin ansioituneita lukio- ja yläastesarjan opiskelijoita. Juhlayleisö sai kuullakseen Vaasan lyseon lukion Emilia

lia Pitkäsen lukiosarjan parhaaksi arvioidun kirjoituksen *Rauhaa rakastava kansamme*.

Emilia Pitkäsen kirjoitus arvioi laajasti ja syvällisesti Suomen asemaa rauhan ylistyksessään, joka sijoittaa ja puoltaa maamme valitsemia nykytietä. Hän korosti, että syytäiden sijaan tulisi etsiä pääsyytä sekä pystyä ratkaisemaan konfliktit keskinäistä luottamusta rakentamalla ja luottamalla.

”Vaikka maanpuolustus on tärkeä osa turvallisuutta, ei se ole ainoa aspekti, johon kannattaa nojata. Uhka tulee idästä, mutta myös oman maamme sisältä. Luottamuksen puutteesta maan sisäiseen politiikkaan ja demokratiaan on tullut haaste, johon tulee puuttua pikimmiten.”

Emilia arvioi, että yksi uhka turvallisuudelle on Suomen kahtiajako. Poliitikasta on tullut mustavalkoista kansalaisten silmin.

”Jotta kriisin tullessa Suomi voisi olla turvallinen ja vahva, niin tulee sen kansainkinn olla. Syyllisten ja syntisten etsimisen sijaan tulisi etsiä ratkaisuja ja oppia vanhoista virheistä. Jos jokin on uhka turvallisuudelle, niin luottamuksen menettäminen omaan kansaan.”

Vastakkainasettelun kitkemisessä osansa saivat oivaltavasti pohdinnat jengiytymisestä sekä mediavaikuttamisesta.

”Tämän kaltaisessa kahtiajaoissa itää radikalisoitumisen siemen. Ihmisten syrjäytyminen ja vähäinen luottamus demokratiaan ovat riskitekijöitä ääriajatteluun. Nuoret jengiytyvät pääkaupunkiseudulla ja vanhemmat levittävät disinformaatiota internetissä. Kriisi on radikalisoitumisen kasvuun erityisen hyvä kasvualusta.”

Horjuuko jakautuneen kansan maanpuolustustahto?

Emilia Pitkänen totesi, että sodan uhka varjostaa Eurooppaa, ja se heijastuu myös Suomeen. Hänestä

Sotaveteraani Karl-Erik Källström painotti, että hänen ikäluokalleensodan aikana asevelvollisuus oli itsestään selvä oikeus.

Puolustusministeri Mikko Savolan mukaan maamme puolustus nojaa edelleen itsenäiseen puolustukseen ja asevelvollisuusarmeijaan.

Kirjoituskilpailussa palkittiin Ruth Kankkonen (oik.), Emilia Pitkänen, Janne Lidqvist, Taika Aalto, Eljas Koljonen, Helena Heinonen, Emilia Sandvik ja Ellen Storgård.

mahdollisen sodan syttyessä Suomen vahvuus on korkea maanpuolustustahto.

”Miten sille käy, jos kansa ei pysy yhtenäisenä? Miksi Suomi on puolustamisen arvoisen? Siihen ei tarvitse etsiä syitä kauaa. Se on ennen kaikkea puolustamisen arvoisen perheen, kodin ja isänmaan takia. On eriasia taistella oman perheen, maan ja kodin puolesta, kuin maan johdon intressien. Ja jos Suomi-neitoa uhataan, on varmaa, että sen puolustamiselle löytyy taistelijoita. Kahtiajaon jät-

tämä aukko umpeutuu varmasti, jos sotilaallisen uhan aika koittaa.”

”Huomisen ainoa turvallisuusuhka ei todellakaan ole vain aseellinen. Turvallisuutta uhkaa myös ilmastomuutos, joka tuo mukanaan luonnonkatastrofit ja ääri-ilmiöt.”

Yleissivistystä huokuva kirjoitus päättyi kosiskelevasti muistutuksiin historian opeista nykytilanteen korjaamiseksi kukoistavalle uralle.

”Maailmaa ei pelasteta pahvipilleillä ja kasvisruo-

kapäivillä. Se pelastetaan isoilla, valtion tasoisilla teoilla. Suomi ei voi pelastaa maailmaa, mutta se voi tehdä osansa. Jos politiikkoja oikeasti kiinnostaisi suomalaisen kulttuuriperinteen säilyminen, olisivat he huolissaan ilmastonmuutoksesta ja sen aiheuttamasta uhasta. Niinpä siihen tulisi reagoida yhtä nopeasti ja vakavasti kuin muihinkin turvallisuusuhkiin.”

”Suomen entinen presidentti Risto Ryti summasi suomalaisuuden ja Suomen sisukkaan maanpuo-

lustustahdon pitämässään radiopuheessaan jatkosodan puhjettua olennaiseen: ”Idän paine on aina ollut meitä vastassa. Tämän paineen helpottamiseksi, ikuisen uhan hävittämiseksi, tulevien sukupolvien onnellisen ja rauhallisen elämän turvaamiseksi me nyt käymme taisteluun. -- Kohdattakoon meitä ja vieköön taistelumme lopulliseen voittoon!”

Teksti: Pekka Kurvinen

Kuvat: Raimo Latvala

Kirjoituskilpailun voittaja Emilia Pitkänen pohti turvallisuusuhkien moniulotteisuutta ja kantoi huolta yhteiskuntamme jakautumisesta.

Jääkärien kotiinpaluun 105-vuotisjuhlan konsertti Vaasassa

Jääkärien kotiinpaluun 105-vuotisjuhlallisuuksia vietettiin Vaasassa kahtena päivänä, helmikuun 25.–26. päivinä. Perjantai-illan juhlallisuuksien kohokohata oli Maanpuolustuskoulu MPK:n järjestämä juhlakonsertti Vaasan kirkossa iltakuuden aikaan. Konsertti oli osa tänä vuonna vietettävää MPK:n 30-vuotisjuhlavuotta. Vuoden aikana tullaan useissa eri tapahtumissa seuraamaan vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen vaiheita ja MPK:ta sen toteuttajana.

Konsertissa esiintyivät MPK Pohjanmaan soittokunta yhdessä Pohjois-Suomen reserviläiskuoron kanssa. Soittokunta on yksi maamme seitsemästä MPK:n maanpuolustussoittokunnasta ja kuoro koostuu pääosin pohjoissuomalaisista lauluharrastajista ja ammattilaisista.

Vaasan kirkon täyttänyt yleisö sai nauttia niin perinteisistä kuin moderneistakin konserttisovituksista – Sibeliusta, Merikantaa ja Wagneria sekä solistin äänialaan sopivista oopperaesityksistä. Ohjelmisto kuvasti suomalaisten kansallista heräämistä ja vastuun ottamista omasta kohtalostaan vuosisadanvaihteen murrosvuosissa. Konsertin kapellimestareina toimivat MPK:n ylikapellimestari Elias Seppälä ja MPK Pohjanmaan soittokunnan kapellimestari Arto Panula. Solistina lauloi pohjalaismaakunnissa suurta suosiota saavuttanut tenori Mika Nisula. Reserviläiskuoron valmennuk-

Kapellimestari Arto Panula johtamassa soittokunnan esitystä. Kutsuvieraiden joukossa mm. Puolustusvoimien komentaja, kenraali Timo Kivinen, ja Vaasan kaupunginjohtaja Tomas Häyry.

sesta on vastannut kuorokapellimestari Olli Heikkilä. Kirkko täyttyi nopeasti vaasalaisista ja kauempainkin tulleista vieraista, vain lehtereillä oli muutama tyhjä paikka vapaana. Kunnia- ja kutsuvierasjoukko oli arvovaltainen – siviilejä ja sotilaita, suomalaisia ja saksalaisia. Myös Puolustusvoimien komentaja, kenraali Timo Kivinen, kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan.

Kirkkokonsertin avasi MPK:n toiminnanjohtaja Antti Lehtisalo seuraavalla puheellaan.

Herra kenraali, hyvä konserttiyleisö.

Tänään saamme nauttia Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Pohjanmaan soittokunnan Jääkärien paluun 105-vuotisjuhlamusii-

ta. Tilaisuudessa esiintyy soittokunnan lisäksi Pohjois-Suomen Reserviläiskuoro.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys on julkisoikeudellinen yhdistys, jonka läskisääteisiä tehtäviä ovat sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus, tutustumistointa ja tiedotus – ja valistus. Lisäksi Maanpuolustuskoulutusyhdistys antaa kokonaisturvallisuuskoulutusta. Pohjanmaan soittokunta on yksi seitsemästä Maanpuolustussoittokunnasta.

Normaalivuonna yhdistyksen kokonaistavoite on 48 000 koulutusvuorokautta. Venäjän hyökkäys Ukrainaan vuosi sitten sai aikaan sen, että maanpuolustuskoulutukseen tulijoiden määrä moninkertaistui.

Viime vuonna koulutusta oli 100 000 koulutuspäivää, joka on tuplamäärä normaalivuoteen verrattuna. Sama tahti jatkuu tänä vuonna.

Jääkärit lähtivät vapaaehtoisina koulutukseen Saksaan vajaan 110 vuotta sitten. He asettivat isänmaan edun oman edulle. Veteraanit lunastivat itsensä Suomen viime sodissa. Sama maanpuolustustahto näkyy suomalaisissa tänään. Maanpuolustustahto on mittausten mukaan korkeammalla kuin koskaan mittaushistorian aikana.

Hyvä juhlayleisö, saksalaiset vieraat.

Lämpimästi tervetuloa tänne Vaasan kirkkokonserttiin. Nauttikaa illasta ja perinteikkästä musiikista.

Pohjois-Suomen reserviläiskuoron osuus alkoi urkuparvelta, mistä he siirtyivät esiintymään kirkon kuoriosaan soittokunnan kanssa.

Pohjanmaalla on vahvaa sotilasmusiikin kannatusta, mistä on osoituksena myös maakunnan oma, MPK:n värejä kantava soittolunta.

Ärade publik, tyska gäster. Hjärtligt välkomna till MPKs festkonsert i Vasa kyrkan. Hoppas ni njuter av kvällen och traditionella musiken.

Kirchenkonzert in Vaasa wärmstens willkommen. Genießen sie den Abend und die traditionsreichen musikalischen Darbietungen.

Liebe Festgemeinde, verehrte deutsche Gäste.

Teksti ja kuvat: Jouko Liikanen

Puhe: Antti Lehtisalo

Ich heiße Sie hier zum

MPK:n toiminnanjohtaja Antti Lehtisalo avasi puheenvuorollaan Jääkärien kotiinpaluun 105-vuotisjuhlakonsertin.

Tenori Mika Nisula esiintyi vakuuttavasti illan solistina. Kapellimestari Elias Seppälä johti vuorollaan MPK Pohjanmaan soittokuntaa.